

330.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o zakładach wychowawczo - poprawczych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Zakłady wychowawczo - poprawcze mają służyć moralnej poprawie wyłącznie nieletnich przestępców, umieszczanych na mocy orzeczenia sądu.

Art. 2. Państwowe zakłady wychowawczo - poprawcze mogą być oddawane w zarząd samorządom i zasługującym na zaufanie instytucjom prywatnym pod warunkami, które określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 3. Rada Ministrów może postanowić objęcie w zarząd państwowy niepaństwowego zakładu wychowawczo - poprawczego, jeżeli uzna to za niezbędne dla należytego funkcjonowania takiego zakładu.

Art. 4. Zakłady wychowawczo - poprawcze otrzymują ze Skarbu Państwa zasiłki: a) należne w myśl ustawy, b) przyznawane przez Ministra Sprawiedliwości stosownie do uznania w granicach budżetu. Zasiłki będą udzielane na podstawie decyzji Ministra Sprawiedliwości na cele ściśle określone w granicach istotnych zadań zakładu, bądź jednorazowo, bądź na okres czasu, nie przekraczający roku budżetowego. W razie użycia zasiłku na cel inny, niż oznaczony w decyzji, Minister Sprawiedliwości może winne tego osoby usunąć od udziału w zarządzaniu zakładem.

Osoby kierujące zakładem są obowiązane do składania Ministrowi Sprawiedliwości rachunków ze zużytkowania zasiłku.

Art. 5. Minister Sprawiedliwości może osobiście lub przez osoby przez siebie upoważnione dokonywać inspekcji zakładów wychowawczo - poprawczych, a zwłaszcza kontrolować wydatkowanie zasiłków, udzielanych w myśl art. 4.

Art. 6. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie trzydziestego dnia po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
*J. Piłsudski*Minister: *K. Bartel*Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*Minister Skarbu: *G. Czechowicz*Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
*Dr. Dobrucki*Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*Minister Komunikacji: *Romocki*Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

331.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

zmieniające ustawę o uzdrowiskach.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 23 marca 1922 r. o uzdrowiskach (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254) wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1) W art. 9 zastępuje się wyrazy „w sposób, w jaki mu przyznano ten charakter” wyrazami „w drodze rozporządzenia Rady Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady do Spraw Uzdrowisk”.

2) W art. 10 dodaje się po ustępie drugim nowy ustęp w następującym brzmieniu:

„Do czasu nadania określonego wyżej statutu, uzdrowisko rządzi się statutem tymczasowym, który nadaje wojewoda przy współdziałaniu wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym. Statut taki oznaczy prowizorycznie granice uzdrowiska, okręgu ochrony sanitarnej oraz organizację komisji uzdrowiskowej”.

3) W art. 12 w punkcie a) dodaje się po wyrazie „instancji” wyrazy: „jako przewodniczącego”.

4) W art. 13 zastępuje się wyrazy „władz w drodze przewidzianej niniejszą ustawą” wyrazami „właściwych władz” oraz dodaje się końcowy ustęp w następującym brzmieniu:

„W wypadkach, gdy do przedsięwzięcia wymienionych wyżej czynności, w myśl obowiązujących przepisów prawnych, nie jest wymagane zezwolenie władz państwowych lub samorządowych, władzą właściwą w rozumieniu ustępu pierwszego niniejszego artykułu będzie wydział wykonawczy komisji uzdrowiskowej”.

5) W art. 16 w ustępie trzecim zastępuje się wyraz „zażaleń” wyrazem „sprzeciwów”, a w ustępie czwartym wyrazy „Minister Przemysłu i Handlu przesyła Ministrowi Zdrowia Publicznego, który ogłasza je w Dzienniku Urzędowym” zastępuje się wyrazami „ogłasza się w Monitorze Polskim”.

6) W art. 17 skreśla się wyrazy „i plan taki wykonany zostanie według skali przynajmniej 1 : 10.000”.

7) Ustęp drugi art. 18 otrzymuje następujące brzmienie: „Wnoszący sprzeciw (ustęp trzeci art. 16) ponosi jednak koszty wywołanego sprzeciwem postępowania, jeżeli sprzeciw okaże się nieuzasadnionym”.

8) W art. 19 po wyrazach „kompetentne władze państwowe” dodaje się wyrazy „i samorządowe, jeśli orzekają w I instancji”. Ustęp drugi art. 19 zastępuje się ustępem w następującym brzmieniu:

„Władze państwowe i samorządowe, orzekające jako instancje odwoławcze, nie są krępowane opinią komisji uzdrowskiej”.

9) Ustęp drugi art. 23 skreśla się.

10) Art. 25 otrzymuje następujące brzmienie:

„Przekroczenie przepisów art. 13 i 15 oraz niezastosowanie się do zarządzeń, wydanych na podstawie art. 21 niniejszej ustawy, będzie karane aresztem do 6 tygodni i grzywną do 500 złotych lub jedną z tych kar.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu karę zastępczego aresztu według swego uznania, jednak nie ponad 2 tygodnie.

Do orzekania karnego powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Osoba, której wymierzyla karę powiatowa władza administracji ogólnej może w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiednim zastosowaniu przepisów postępowania obowiązujących go w pierwszej instancji. Na wniosek prokuratora będzie zarządzone postępowanie uproszczone; wyrok sędziego nie ulega zażaleniu.

W postępowaniu sądowym orzeczenie władzy administracyjnej zastępuje prawomocny akt oskarżenia (wniosek w postępowaniu uproszczonym). Przed wyznaczeniem rozprawy przewodniczący (sędzia) może zarządzić przesłuchanie przez właściwy sąd powiatowy (pokoju) oskarżonego, świadków i biegłych; świadków i biegłych można przesłuchać pod przysięgą. Sąd postanawia według swego uznania, których świadków i biegłych przesłucha na rozprawie pod przysięgą lub bez zaprzysiężenia, a których zeznania będą odczytane; wolno odczytywać zapiski dochodzenia i inne części akt administracyjnych.

Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny”.

11) W ustępie drugim art. 29 skreśla się wyraz „zatwierdzonego”. Ustęp trzeci art. 29 otrzymuje następujące brzmienie:

„Sprawowanie policji zdrowia oraz—jeśli chodzi o uzdrowiska położone na obszarach gmin miej-

skich — kompetencje tych gmin w zakresie spraw budowlanych mogą być przekazane wydziałom wykonawczym komisji uzdrowskich w drodze rozporządzenia wojewody, wydanego przy współdziałaniu wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym. W ten sam sposób kompetencje tych gmin w zakresie spraw budowlanych mogą być również przekazane powiatowej władzy administracji ogólnej. W okresie sezonów kuracyjnych przysługuje komisji uzdrowskiej prawo korzystania z pomocy Policji Państwowej w granicach uprawnień, przyznanych gminom miejskim”.

W ustępie czwartym art. 29 zastępuje się wyrazy „Jeżeli obszar uzdrowiska leży na terenie gminy miejskiej oraz w gminach, stanowiących uzdrowiska morskie” wyrazami: „W stacjach klimatycznych, kąpieliskach morskich i w Inowrocławiu”. Nadto w ustępie tym zastępuje się wyrazy: „przewidzianych w art. 30 punkty 4, 5, 6 i 7, oraz dwóch członków, mianowanych przez Ministra Zdrowia Publicznego” wyrazami: „które określi statut, a zwłaszcza lekarza miejscowego (uzdrowskiego) i dwóch członków, mianowanych przez wojewodę”. Po wyrazach „przewyższać 5” dodaje się wyrazy: „, a wybiera ich organ uchwalający gminy lub związku gmin z pośród członków zarządu gminy lub związku gmin, a w ich braku z pośród osób posiadających prawo obieralności w gminie;”.

12) Art. 30 otrzymuje następujące brzmienie:

„Skład komisji uzdrowskiej określa statut uzdrowiska. W każdym razie komisja składać się powinna co najmniej z 5-ciu osób i wejdą do niej: 1) dyrektor zakładu, jeśli uzdrowisko jest własnością Skarbu Państwa, lub właściciel (dzierżawca) uzdrowiska względnie wyznaczony przez niego zastępca, jeśli uzdrowisko jest własnością prywatną, 2) w uzdrowskach państwowych jeden członek wyznaczony przez prezesa Izby Skarbowej w porozumieniu z wojewodą, 3) co najmniej jeden przedstawiciel gminy względnie gmin, na obszarze których leży uzdrowisko, 4) lekarz miejscowy”.

13) Art. 31 otrzymuje następujące brzmienie:

„Uchwały komisji uzdrowskiej w sprawach, przewidzianych w art. 34 pkt. 1, 4, 6 i 8 stają się obowiązujące, o ile w ciągu dni 7-iu od dnia zawiadomienia właściwego starosty nie spotkały się z jego sprzeciwem; w razie zgłoszenia sprzeciwu przez starostę, komisji uzdrowskiej służy prawo odwołania się w terminie dni 14 do wojewody, którego orzeczenie jest ostateczne. Wojewoda orzeka przy współdziałaniu wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym”.

14) W punkcie 2 art. 34 dodaje się po wyrazach: „fundusz kuracyjny;” wyrazy: „taksy te i opłaty zatwierdza wojewoda przy współdziałaniu wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym oraz w porozumieniu z prezesem Izby Skarbowej, analogicznie do postanowień art. 51 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86);”.

W punkcie 4 art. 34 dodaje się po wyrazie „wydawanie” wyrazy „w granicach przysługujących komisji uprawnień”.

Punkt 6 art. 34 otrzymuje następujące brzmienie:

„Uchwalanie rocznego budżetu dochodów i wydatków komisji oraz zatwierdzenie rocznych sprawozdań rachunkowych i przedkładanie ich wojewodzie”.

W punkcie 7 art. 34 dodaje się po wyrazie: „państwowe” wyrazy: „i samorządowe”.

15) Punkt 6 art. 35 otrzymuje następujące brzmienie:

„Wymierzanie kar pieniężnych za przekroczenie przepisów i postanowień, wydanych przez komisję, do wysokości 100 złotych. Do orzeczeń tych mają zastosowanie postanowienia ustępu 4 — 6 art. 25;”.

16) W art. 36 skreśla się wyrazy od „na zasadzie uchwał” aż do „jest ostateczne” i zastępuje się je wyrazami: „służy prawo odwołania się w terminie 14 dni do wojewody, którego orzeczenie jest ostateczne; wojewoda orzeka przy współdziałaniu wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym”.

Ustęp drugi i trzeci art. 36 skreśla się.

17) W ustępie drugim art. 37 zastępuje się wyrazy „wydziału wykonawczego, przewidziane w art. 35” wyrazami „przewidziane w art. 34 i 35”. Nadto dodaje się ostatni ustęp o następującym brzmieniu: „Postanowienia niniejszego artykułu mają zastosowanie również do wydziałów, określonych w ostatnim ustępie art. 29”.

18) Ustęp pierwszy art. 38 otrzymuje następujące nowe brzmienie:

„Preliminarz dochodów i wydatków na następny okres budżetowy, dostosowany do państwowego okresu budżetowego, komisja uchwalić powinna najpóźniej na 3 miesiące przed początkiem tego okresu. W uzdrowiskach państwowych zatwierdza ten preliminarz Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a w innych uzdrowiskach wojewoda, z którym współdziała w tym zakresie wydział wojewódzki z głosem stanowczym; o ile w ciągu dni 60-ciu Minister Spraw Wewnętrznych względnie wojewoda preliminarza nie zatwierdzi lub nie zażąda zmian, uznany on będzie za zatwierdzony”.

W ustępie drugim art. 38 zastępuje się wyrazy „uprawnieniu Komisji do podwyższenia odpowiednich pozycji dochodowych” wyrazami: „wskazaniu źródeł pokrycia”.

W ustępie ostatnim art. 38 zastępuje się wyrazy „najpóźniej z końcem stycznia roku następnego a w ciągu sezonu następnego roku” wyrazami: „w terminie miesięcznym po upływie okresu budżetowego a podczas najbliższego sezonu”.

19) Ustęp drugi art. 39 otrzymuje następujące brzmienie:

„Lekarz miejscowy (uzdrowiskowy) w granicach okręgu ochrony sanitarnej uzdrowiska pełni zastępczo funkcje lekarza powiatowego; w tym charakterze korzysta z uprawnień lekarza powiatowego i podporządkowuje się wszelkim jego zarządzeniom”.

20) W art. 40 wstawia się między ustęp drugi i trzeci dwa ustępy w następującym brzmieniu:

„Zasady wymiaru i wysokość opłat oraz taks kuracyjnych, wskazanych wyżej, na rzecz funduszu

kuracyjnego określają statuty poboru tych opłat względnie taks kuracyjnych.

Jeśli w myśl ustawy niniejszej komisji uzdrowiskowej, a w myśl innych przepisów prawnych gminie przysługuje prawo pobierania takich samych opłat, wojewoda po wysłuchaniu opinii komisji uzdrowiskowej i gminy orzeka, przy współdziałaniu wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym, w jakiej mierze i który z tych organów ma prawo pobierać tę opłatę, oraz czy i jaką część tych opłat jest obowiązany oddać drugiemu organowi”.

W przedostatnim ustępie art. 40 wyrazy: „30 dni do władz administracyjnych drugiej instancji; orzeczenie tych władz jest ostateczne” zastępuje się wyrazami: „14 dni do wojewody, którego orzeczenie jest ostateczne. Wojewoda orzeka przy współdziałaniu wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym”.

21) Dodaje się jako art. 40-a nowy artykuł w następującym brzmieniu: „Taksy kuracyjne mogą być pobierane tylko w uzdrowiskach posiadających charakter użyteczności publicznej. Minister Spraw Wewnętrznych na wniosek wojewody oparty na uchwale wydziału wojewódzkiego, działającego z głosem stanowczym, może jednak zezwolić gminom, do których corocznie zjeżdżają w znaczniejszej mierze letnicy dla leczenia lub wypoczynku, na czasowe pobieranie takich taks, o ile miejscowości te mają niezbędne warunki, by zostać w przyszłości uzdrowiskami, posiadającymi charakter użyteczności publicznej. Przepis powyższy będzie stosowany zwłaszcza do kąpielisk morskich. Dochód z tych taks może być użyty tylko na cele związane z polepszeniem warunków sanitarnych, oraz na uprzyjemnienie i udogodnienie pobytu letnikom”.

22) We wszystkich artykułach ustawy, gdzie są użyte wyrazy: „Minister (Ministerstwo) Zdrowia Publicznego”, „Minister Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych”, lub „na wniosek Ministra Zdrowia Publicznego, Minister Spraw Wewnętrznych” zastępuje się je wyrazami „Minister Spraw Wewnętrznych”, a wyrazy „władza administracyjna II instancji”, „wojewódzki urząd” wyrazami „wojewoda”.

Art. 2. Uzdrowiska: Druskieniki, Iwonicz, Jaremcze, Krzeszowice, Lubień, Nałęczów, Rymaków, Solec, Swoszowice, Truskawiec, Worochta, Zaleszczyki otrzymują charakter uzdrowisk użyteczności publicznej z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Uzdrowiskom tym, o ile nie czynią zadość wszystkim wymaganiom art. 5 ustawy o uzdrowiskach z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254) Minister Spraw Wewnętrznych może wyznaczyć odpowiednie terminy do założenia koniecznych urządzeń zdrowotnych pod zagrożeniem zastosowania art. 9 wymienionej ustawy.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W trzy miesiące po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązująca ustawa z dnia 23 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 605) w przedmiocie uzupełnienia ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o uzdrowiskach.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Augustaw Miedziński*

332.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o ochronie zwierząt.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Znęcanie się nad zwierzętami jest wzbronione. Za zwierzęta w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się wszelkie domowe i oswojone zwierzęta i ptactwo oraz schwyte zwierzęta i ptactwo dzikie, jako też ryby, płazy, owady i t. p.

Art. 2. Przez znęcanie się nad zwierzętami należy rozumieć:

- a) używanie do pracy zwierząt chorych, rannych lub kulawych;
- b) bicie zwierząt po głowie, dolnej części brzucha, dolnych częściach kończyn;
- c) bicie zwierząt przedmiotami twardymi i ostremi albo zaopatrzonemi w urządzenia obliczone na sprawienie specjalnego bólu;
- d) przeciążanie zwierząt pociągowych i jucznych ładunkami oczywiście nieopowiadającemi ich sile lub stanowi dróg, albo zmuszanie takich zwierząt do zbyt szybkiego biegu, nieopowiadającego ich siłom;
- e) przewożenie, przenoszenie lub przepędzanie zwierząt w sposób, w pozycji lub w warunkach, powodujących zbędne cierpienia fizyczne;

f) używanie uprzęży, pęt, więzów i t. p. powodujących ból albo używanie ich w sposób mogący sprawić ból lub uszkodzenie cieleśne, — z wyjątkiem, gdy używanie takich przedmiotów jest potrzebne z powodu i w czasie tresury, prowadzonej w interesie publicznym;

g) używanie zwierząt do wszelkiego rodzaju doświadczeń, powodujących śmierć, uszkodzenie cieleśne lub ból fizyczny, — z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 3;

h) dokonywanie na zwierzętach operacji nieodpowiedniemi narzędziami i bez zachowania koniecznej ostrożności i oględności w celu zaoszczędzenia im zbytecznego bólu;

i) złośliwe straszenie i drażnienie zwierząt;

k) wszelkie wogóle zadawanie zwierzętom cierpień bez odpowiednio ważnej i słusznej potrzeby.

Art. 3. Nie będą uważane za znęcanie się nad zwierzętami doświadczenia, dokonywane na nich w celach naukowych, o ile doświadczenia takie są konieczne dla poważnych prac i badań naukowych i dokonywane są przez osoby, posiadające specjalne zezwolenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, lub organów przez niego upoważnionych, lub pod bezpośrednim nadzorem takich osób, a w zakładach wojskowych — zezwolenie Ministra Spraw Wojskowych, lub organów przez niego upoważnionych.

Przepisy wydane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych, Rolnictwa i Spraw Wewnętrznych, określają zwierzęta, jakie mogą być używane do takich doświadczeń oraz sposób dokonywania tych doświadczeń w celu zaoszczędzenia zwierzętom niepotrzebnych cierpień.

Doświadczenia określone w niniejszym artykule nie mogą być dokonywane w średnich i niższych zakładach naukowych, poza zakładami specjalnemi, które określają przepisy, wymienione w ustępie poprzednim.

Art. 4. Kto dopuści się czynu przewidzianego w art. 2 ulegnie karze grzywny do 2.000 zł., albo karze aresztu do sześciu tygodni, albo obu karom łącznie.

Tej samej karze ulegnie właściciel zwierzęcia, który świadomie pozwala na popełnienie jednego z czynów, przewidzianych w art. 2, lub powoduje popełnienie takiego czynu albo doń zmusza.

Tej samej karze ulegnie również pracodawca, zwierznik, przedsiębiorca i każda inna osoba, z której polecenia lub w czyjej interesie zwierzęta używane są do pracy, jeśli świadomie pozwoli, lub dopuści do popełnienia jednego z czynów, wymienionych w art. 2, lub do czynu takiego nakłania lub zmusza.

Art. 5. Jeśli czynu, przewidzianego w art. 2, dopuszczono się w sposób, wskazujący na wyjątkowe okrucieństwo sprawcy, winny ulegnie karze więzienia do jednego roku. Na żószarzarze mocy obowiązują-